

Natuur & Milieu educatie

Groep 1-2
**Schatten van de
natuur**

Dit is een product van Stichting Vogelpark Avifauna

Avifauna
vogels en zoo

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Leerdoelen, doelgroep, samenvatting
3. Inhoud en organisatie van de les
4. Achtergrondinformatie

Bijlagen

Bijlage 1: kleurplaat
kleurenmonster

Bijlage 2: Opdrachten-
waaier zelfexcursie

Bijlage 3: Werkblad 'Maak
je eigen schatkist'

1. Inleiding

De natuur bevat veel schatten, in allemaal verschillende kleuren en vormen. Deze schatten kunnen verschillende gevoelens los maken. Ga met de klas opzoek naar de schatten van de natuur en ontdek wat alle verschillende gevoelens inhouden!

2. Leerdoelen, doelgroep, samenvatting

Leerdoelen

- Leerlingen leren hun gevoelens, wensen en opvattingen onder woorden te brengen.
- De leerlingen verzamelen materialen en ordenen ze naar vorm en kleur.
- De leerlingen gebruiken al hun zintuigen en worden zich zo bewust van het bestaan ervan en wat ze hiermee kunnen doen: zien, ruiken, voelen, horen en proeven.
- De leerlingen leren wat de waarde van 'in de natuur' zijn betekend.

Doelgroep

Dit lespakket is gemaakt voor leerlingen van groep 1 en 2 van de basisschool. De les kan ook worden geïmplementeerd in groep 3.

Samenvatting

Samen met de klas ga je de natuur in. Door middel van een spelvorm wordt er ontdekt dat de natuur veel moois bevat. Deze les wordt uitgevoerd door gebruik te maken van het kleurenmonster. Het kleurenmonster is een knuffel, met behulp van deze knuffel leren de leerlingen wat verschillende emoties inhouden. Ook leren ze dat de natuur kan zorgen voor rust.

3. Inhoud en organisatie van de les - Les 1 Introductie les

Het doel van deze les is om het onderwerp, schatten van de natuur, te introduceren aan de leerlingen. De leerlingen maken kennis met het kleurenmonster en leren welke verschillende emoties er zijn.

Inleiding

Laat de leerlingen kennis maken met het kleurenmonster. Doe dit door de knuffel met knopen te introduceren. Het kleurenmonster voelt heel veel dingen door elkaar. Fijne dingen, maar ook verdrietige dingen. Hij weet alleen niet hoe hij dat, wat hij voelt, moet benoemen. Dat brengt hem in de war. Vertel de kinderen dat jullie samen gaan ontdekken wat er met het kleurenmonster aan de hand is.

Lees samen met de leerlingen het prentenboek 'Het kleurenmonster'. In dit prentenboek is het kleurenmonster in de war. Al zijn emoties gaan door elkaar heen. Het meisje helpt het kleurenmonster de emoties te benoemen door middel van het koppelen van een kleur. De kleuren met de gekoppelde emotie die in het boek benoemd zijn zijn:

Geel	- vrolijk/ blij
Rood	- Boos/ kwaad
Blauw	- Verdrietig/ teleurgesteld
Groen	- Rustig
Zwart	- Bang/ angstig
Roze	- Verliefd

kern

Na het voorlezen van het prentenboek, worden de emoties en kleuren herhaald d.m.v. de bijgeleverde kleurenmonsterknuffel. De kleurenmonsterknuffel heeft allerlei knopen van de diverse kleuren emoties. Eén voor één worden de emoties en kleuren herhaald en kan de docent de leerlingen vragen stellen hierover. De gekleurde knopen komen allemaal in verschillende potjes. Nadat de knopen/kleuren/emoties zijn verwijderd, blijft het groene kleurenmonster knuffel over. Groen staat voor rust.

Besprek met de leerlingen wat er allemaal groen is. Leg de leerlingen uit dat het kleurenmonster rustig wordt van de groene natuur. Waar worden de leerlingen rustig van? Wanneer voelen zij zich groen?

Afsluiting

Geef de leerlingen een lege kleurplaat van het kleurenmonster. Deze vindt u in bijlage 1 van dit document. Ze mogen nu hun kleurenmonster kleuren a.d.h.v. hun eigen emoties. De leerlingen kunnen ook een situatie krijgen. Welke kleur krijgt het kleurenmonster in die situatie?

Les 2 Kernles

In de kernles gaan de leerlingen zelf de natuur in om te ervaren dat je van de natuur rustig kan worden. Tijdens hun wandeling worden ze vergezeld door het kleurenmonster en gaan ze leuke kleine opdrachtjes uitvoeren die overal toepasbaar zijn.

Benodigdheden:

- Knuffel kleurenmonster + knopen
- Tas (om de schatten in te verzamelen)
- De kleurenschijf
- De opdrachtenwaaier

Inleiding

Wanneer het kleurenmonster in de war is gaat hij graag naar buiten, de natuur in. In de natuur is veel groen te vinden. Van groen wordt het kleurenmonster rustig en kalm. Maar in de natuur zijn ook heel veel andere kleuren te vinden. De kinderen worden voorbereid op een wandeling door de natuur.

Kern

De docent neemt de leerlingen mee voor een wandeling in de natuur. Hij neemt de tas met benodigdheden mee en het kleurenmonster. De docent geeft aan wat er met het kleurenmonster aan de hand is. Het kleurenmonster is in de war door alle verschillende emoties.

De leerlingen gaan het kleurenmonster helpen weer rustig te worden. De leerlingen kiezen met behulp van het draaibord met welke kleur ze het kleurenmonster gaan helpen. De leerlingen moeten de kleur van het kleurenmonster afhalen. Dit kan alleen als de leerlingen de opdracht oplossen, waardoor de centraal staande emotie verdwijnt.

Iedere emotie en kleur hebben een opdracht die natuur gerelateerd is. Als alle opdrachten klaar zijn, is het monster weer kalm en rustig door de natuur en dus groen.

Afsluiting

De leerlingen mogen uit de stapel voorwerpen die verzameld zijn 1 voorwerp kiezen. Dit voorwerp nemen ze terug mee naar school. Op deze manier leren de leerlingen de natuur te waarderen en beseffen ze dat de natuur mooi is en zorgt voor rust en kalmte.

Op school worden deze voorwerpen (eventueel met een briefje met naam van de leerling eronder) uitgestald op een tafel. Hier kunnen de leerlingen nog eens kijken naar welke schatten er allemaal gevonden zijn. Vervolgens kan er nagepraat worden over de schatten. Welke emotie voelen de leerlingen bij verschillende voorwerpen? Welke kleur/emotie zouden ze kiezen voor dit voorwerp? Sluit de les af door samen met de leerlingen een voorwerp te kiezen wat een positieve emotie (geel) oproept.

Les 3 Verwerkingsles

In de verwerkingsles gaan de leerlingen kijken naar hoe de biodiversiteit op het schoolplein of in de buurt vergroot kan worden. Ze bekijken hierbij opnieuw het belang van een grote biodiversiteit en leren hoe ze hier zelf een bijdrage aan kunnen leveren.

Inleiding

De juf verzamelt de leerlingen in een kring. Alle schatten die verzamelt zijn tijdens de wandeling worden in het midden van de kring gelegd.

Vervolgens worden er vellen met de 5 kleuren door de klas heen gelegd. Per voorwerp gaan de leerlingen kijken bij welke kleur/ emotie het past. Vervolgens wordt het voorwerp bij de juiste kleur in de klas gelegd.

Nabespreken

Praat met de leerlingen over de verschillende schatten die ze gevonden hebben. De schatten van de natuur kunnen ervoor zorgen dat je je beter voelt. Als jij je verdrietig voelt? Welke schat zou jij dan kiezen om je beter te voelen? En als je boos bent of angstig?

Kern

Schatten horen in een schatkist. Elke leerling gaat van een eierdoosje een schatkist maken. Hoe dit moet is te zien in bijlage 2 van dit document.

Vervolgens mogen de leerlingen de schat die ze gevonden hebben tijdens hun wandeling in het doosje stoppen.

Schatten zijn niet alleen te vinden in het bos of park. Ook dichterbij huis kun je deze vinden. Neem de leerlingen mee naar buiten en laat ze op het schoolplein nog 1 schat zoeken. Als alle leerlingen een schat hebben gevonden gaan jullie weer terug de klas in.

In de klas worden de schatten besproken. Bij welke kleur/ emotie past de gevonden schat. Vinden ze het een mooi voorwerp of juist niet?

Afsluiting

De leerlingen kijken naar hun eigen schatkist met de schatten erin. Welk gevoel krijgen ze van het kijken naar de schatkist? Leg de vellen met de 5 kleuren door de klas heen neer. De leerlingen mogen naar de kleur die bij hun gevoel hoort toe lopen. Nu weten ze welk gevoel ze van hun schatkist krijgen.

De leerlingen mogen de zelf gemaakte schatkist mee naar huis nemen. In de schatkist zitten nog veel lege plekjes. Deze kunnen gevuld worden met schatten uit de natuur die ze rondom huis vinden.

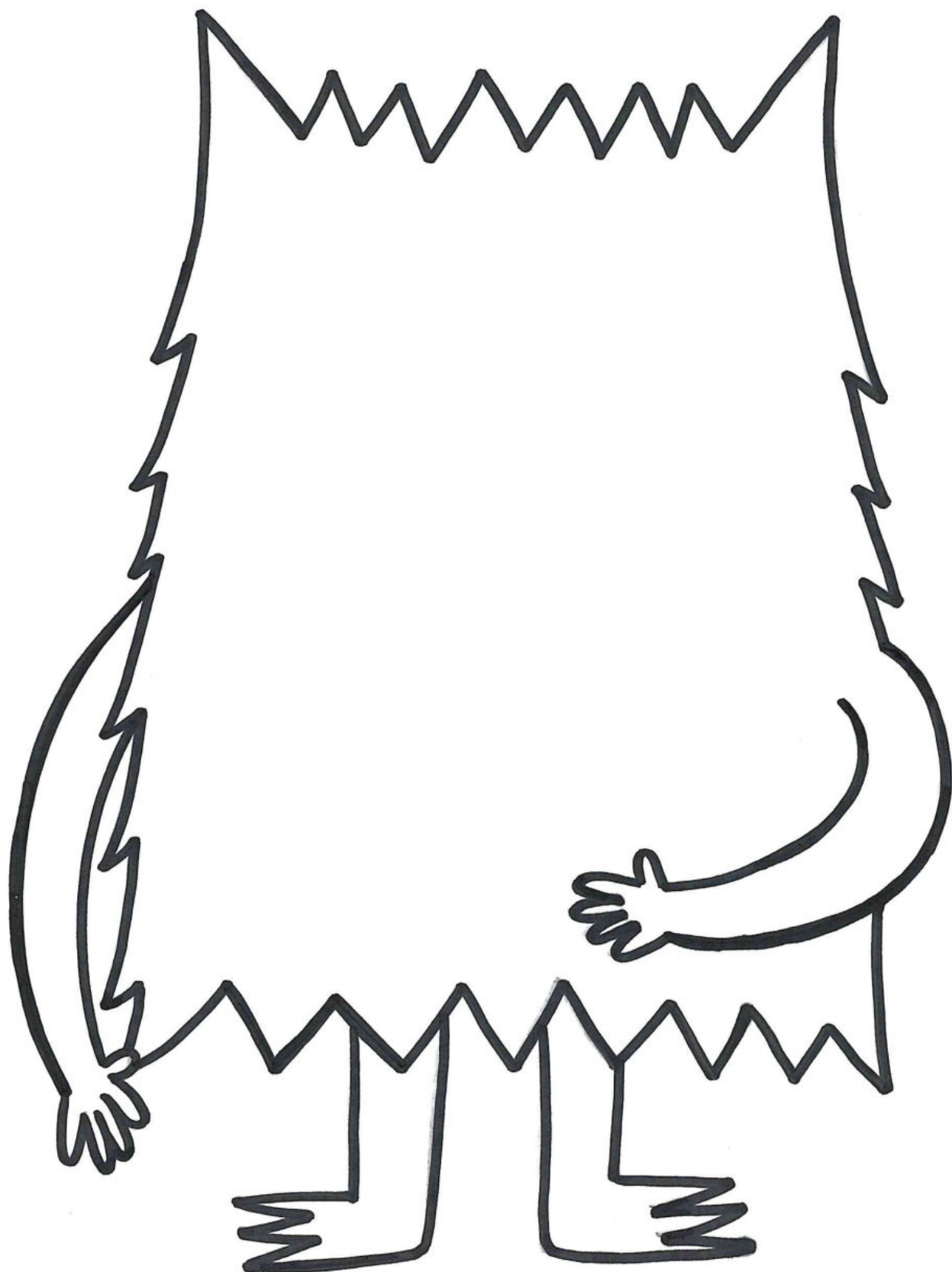

Bijlage 1: Kleurplaat

Bijlage 2: Opdrachtenwaaier
zelfexcursie

Bijlage 2: Werkblad 'Maak je eigen
schatkist'

Toelichting

- Laat de leerlingen draaien aan de kleurenschijf.
- Lees de leerlingen een opdracht voor die behoort bij de desbetreffende kleur die wordt gedraaid op de kleurenschijf.

Kies een opdracht die bij de situatie past waarin jullie je begeven. Er zijn bijvoorbeeld opdrachten over bomen, bladeren, stenen, takken enz.

- Wanneer de leerlingen een opdracht hebben uitgevoerd, mag er een knoop van het knuffelmonster worden afgehaald. Afhankelijk van het aantal opdrachten, kun je als docent zelf kiezen hoeveel knopen de leerlingen er per opdracht afhalen.

- Kijk eens naar alle blaadjes op de grond! Het kleurenmonster wordt daar enorm blij van! Weet je wat hij het allerleukst vindt? Een blaadjesdouche. Kunnen jullie het blaadjes laten regenen? Zoek maar eens een heleboel blaadjes en gooi ze in de lucht. Dans maar eens tussen de blaadjes door. Daar word je toch blij van!
  - In de natuur zijn heel veel verschillende kleuren te vinden. Geel is de kleur van blijde gevoelens. Kunnen jullie iets aanwijzen in de natuur dat geel is?
  - Weet je waar het kleurenmonster heel erg blij van wordt... de wolken. Net zag hij een wolk die leek op een konijntje. Ga eens op je rug liggen en kijk naar de wolken. Wat voor figuurtjes zien jullie in de wolken?
  - Luister eens goed naar de natuur. Als je heel stil bent hoor je allerlei geluiden. Welke geluiden horen jullie allemaal? Hoor je de wind? Hoor je vogels of andere dieren? Misschien hoor je het water? Kunnen jullie ook goed geluiden nadoen?
- Laat de kinderen hun ogen sluiten. Ga als docent ergens in de klas staan en maak een geluid. De kinderen wijzen naar de plek waarvan zij denken dat het geluid vandaan kwam. Dan mogen ze hun ogen open doen. Hebben ze het goed?
- Het kleurenmonster wordt heel erg blij van zingen. Van welk liedje worden jullie heel erg blij? Laten we samen een liedje zingen waar we blij van worden.

- In de natuur zijn heel veel verschillende kleuren te vinden. Roze is de kleur van verliefde gevoelens. Kunnen jullie iets aanwijzen in de natuur dat roze is?
- Het kleurenmonster is verliefd. Willen jullie hem helpen een hartje te maken. Zoek maar eens stokjes, blaadjes, stenen en andere mooie spullen en maak samen een heel mooi hartje op de grond.
- Het kleurenmonster zou graag een mooie bloem willen geven aan zijn vriend. Maar hij moet eerst een bloem zoeken. Welke verschillende soorten bloemen kunnen jullie aanwijzen?
- Als het kleurenmonster verliefd is voelt hij vlinders in zijn buik. Zien jullie misschien ook een vlinder? Kunnen jullie een vlinder nadoen? Vlieg maar eens rond net als een vlinder.
- Het kleurenmonster heeft een goed idee. Hij hoorde laatst van een boskabouter dat het helpt om een dansje te doen als je verliefd bent. Als de ander het dansje heel erg mooi vindt, dan wordt het misschien wel je vriendje of vriendinnetje. Kunnen jullie eigenlijk goed dansen? Laat eens je allermooiste dansje zien?

- Het kleurenmonster is verdrietig. Hij had net een hele mooie steen gevonden, maar die is hij verloren. Kunnen jullie een nieuwe steen voor het kleurenmonster vinden. Eentje die net zo mooi is als zijn oude?
- In de natuur zijn heel veel verschillende kleuren te vinden. Blauw is de kleur van verdrietige gevoelens. Kunnen jullie iets aanwijzen in de natuur dat blauw is?
- Het kleurenmonster is verdrietig. Hij heeft pijn aan zijn knie. Hij struikelde over een stok. Pak een stok op en maak in het zand een mooie tekening voor het kleurenmonster om hem weer op te vrolijken.
- Het kleurenmonster zag net een egeltje die zijn huisje kwijt was. Het egeltje was verdrietig. Zullen we hem proberen op te vrolijken. Laten we samen een nestje voor hem achterlaten, zodat hij daar straks lekker warm kan gaan wonen.
- Het kleurenmonster is verdrietig. Als hij verdrietig is wil hij soms graag knuffelen. Wist je dat je ook een boom kan knuffelen. Zoek maar eens een boom op en knuffel de boom. Voel eens met je handen aan de schors van de boom. Hoe voelt dat? Voelen andere bomen anders?

-
- Het kleurenmonster schrok zich een hoedje en is nu bang! Er viel iets op zijn hoofd. Zou het een monster zijn? Kijk eens goed om je heen wat denken jullie dat er op zijn hoofd gevallen is?
  - In de natuur zijn heel veel verschillende kleuren te vinden. Zwart is de kleur van bange gevoelens. Kunnen jullie iets aanwijzen in de natuur dat zwart is?
  - Het kleurenmonster zag iets kriebelen op de grond. Hij is er bang van geworden. Maar eigenlijk hoeft hij niet bang te zijn, want wat hij zag was een klein kriebelbeestje. Kunnen jullie ook een kriebelbeestje vinden in de natuur?
  - Het kleurenmonster is bang geworden. Hij heeft zich verstopt. Kunnen jullie het kleurenmonster terug vinden?
  - Het kleurenmonster zag net een eekhoorn hoog in de boom. De eekhoorn is niet bang. Het kleurenmonster lijkt het wel eng om zo hoog in de boom te klimmen. Kijk eens goed om jullie heen. Welke boom is het allergrootst? Wie van jullie is het allergrootst? En wie het allerkleinst? Ga maar eens op volgorde proberen te staan van klein naar groot.

Avifauna
vogels en zoo

-
- In de natuur zijn heel veel verschillende kleuren te vinden. Rood is de kleur van boze gevoelens. Kunnen jullie iets aanwijzen in de natuur dat rood is?
  - Er zijn ook dieren in de natuur te vinden die rood zijn. Met die rode kleur willen ze andere dieren laten geloven dat ze boos zijn. Zo blijven de andere dieren uit de buurt. Kunnen jullie een rood beestje opnoemen in de natuur?
  - Soms als het kleurenmonster heel erg boos is, dan vindt hij het fijn om zijn woede eruit te stampen. Doen jullie met hem mee? Stamp zo hard als je kan met je voeten op de grond. Zo stamp je je woede eruit.
  - Ojee het kleurenmonster zag twee vogels die ruzie hadden. Ze willen allebei het mooiste nestje hebben. Nu zijn ze boos op elkaar. Willen jullie helpen om de ruzie op te lossen? Laten we een nieuw nestje maken met zijn allen.
  - Soms is het kleurenmonster wel eens stout. Dan krijgt hij een standje van zijn vader of moeder. Om sorry te zeggen, geeft hij dan een cadeautje. In de natuur zijn heel veel mooie cadeautjes te vinden. Zoek allemaal maar eens een cadeautje en geef die aan een klasgenoot.

Avifauna
vogels en zoo

MAAK JE EIGEN SCHATKIST

Benodigdheden:

- Eeierdoosje
- Verf
- kwasten
- schort
- evt. stickers/ glitters en andere versiering

Opdracht

De leerlingen krijgen ieder een eigen eierdoosje. Deze mogen ze schilderen en versieren zoals ze dit zelf willen. Dit wordt hun schatkist voor schatten die ze in de natuur vinden. Hierboven staan voorbeelden van hoe deze schatkisten eruit kunnen komen te zien.

